

Nacjonalizm i patriotyzm – obawy, mity, szanse

Autor tekstu: **Filip Nowak**

Razem z grupą znajomych prowadzę stronę „Jak żyć?” Strona jest skierowana dla wszystkich, którzy chcą znaleźć odpowiedź na to palące pytanie. My nie będziemy szukać tej odpowiedzi w dogmatach, ale w dorobku kulturowym — od filozofii przez psychologię po literaturę i sztukę.

Nacjonalizm ma w Polsce zły PR i często bywa mylony z szowinizmem i ksenofobią. Jest raczej utożsamiany z bojówkami krótko obciętej młodzieży określanej jako katolicka, niż z międzypokoleniowym i międzyklasowym ruchem społecznym.

Co to dla nas znaczy „naród”? My będziemy posługiwać się określeniem „naród” w takim rozumieniu, jakie występuje w Konstytucji RP. Naród oznacza ogół obywateli. W ustroju, jakim jest republika, prawnym suwerenem jest obywatel. Co to oznacza? Oznacza to, że osoba nieposiadająca obywatelstwa polskiego, ale czująca się Polakiem (częścią narodu polskiego) nie ma żadnych praw gwarantowanych w Konstytucji RP. Z drugiej strony mniejszości narodowe w Polsce posiadające obywatelstwo polskie mogą cieszyć się pełnią praw.

1. Fot. Mateusz Zuba

Sama nazwa „nacjonalista” czy „narodowiec” zawierają w sobie takie pojęcia jak „nacja” i „naród”, które konotują wartości związane z etnicznym pochodzeniem.

Dla nas i dla Konstytucji etniczne pochodzenie nie ma żadnego znaczenia, chociaż można przypuszczać, że osoba z wielopokoleniowymi korzeniami danego państwa czy regionu będzie z lokalną społecznością i terytorium bardziej związana, będzie lepiej rozumiała kulturę i panujące obyczaje. Sprzyjamy pozostawianiu na swoim, bliskim kulturowo terytorium tworząc silne związki społeczne — takie stanowisko siłą rzeczy może prowadzić do etnicznego ujednoczenia, ale nie jest jego celem.

Sam fakt różnicy pochodzenia jest mało istotny. Najistotniejsze jest sprawne i bezpieczne funkcjonowanie w społeczeństwie, dlatego środowiska narodowe są sceptycznie nastawione do imigrantów, którzy w społeczeństwie europejskim często nie potrafią się z nim zasymilować.

Przyjęło się, że środowiska patriotyczne uważają państwo polskie czy naród polski za lepszy i ważniejszy od innych. Wzbudza to wtedy dystans osób, które uważają, że nie istnieją żadne

przesłanki do tego, żeby stwierdzić, że ktoś jest lepszy lub ważniejszy od kogoś innego ze względu na przynależność państwową czy narodową. Ten dystans jest uzasadniony, ale przesłanki są nieprawdziwe.

CZAS NA PATRIOTYZM GOSPODARCZY

Wychowaliśmy się w Polsce. I jako osoby wychowane tutaj, mówiące językiem polskim, przez wiele lat nabywaliśmy wiedzę na temat stosunków społecznych, gospodarczych, warunków klimatycznych i w pewnym stopniu lokalnego porządku prawnego. Posiadamy więc narzędzia, dzięki którym możemy efektywniej rozwiązywać tutejsze i okoliczne problemy niż obywatele innych państw. Świadomość posiadania tych narzędzi stawia nas w poczuciu obowiązku korzystania z nich i czyni z nas patriotów. Najpełniej wykorzystamy nasz potencjał w kręgu rodziny,

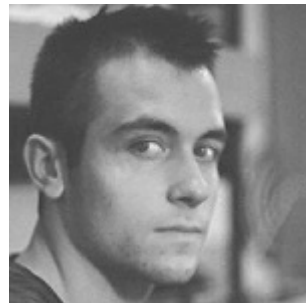
miasta i regionu. Dopiero potem możemy skierować go na naród, a następnie np. Słowian, Europejczyków i ludy całej Ziemi. I im na wyższym poziomie moralnym stoimy tym bardziej będziemy przedkładać swoje własne interesy na rzecz interesu rodziny, wspólnoty, państwa czy całego świata.

Podsumowując — nie uważamy, że naród polski jest lepszy bądź ważniejszy od innych narodów per se. Uważamy, że jest uzasadnione pracowanie dla lokalnego środowiska ze względu na jego bliskie poznanie i silne związki społeczne. Warto również przemyśleć swoje dotychczasowe poglądy dotyczące patriotyzmu i postarać się zrozumieć rosnącą popularność wszelkich ruchów patriotycznych i eurosceptycznych w Polsce i Europie. Często chcemy wspierać organizacje o profilu narodowym czy patriotycznym, ale nie możemy do żadnej z obecnych dołączyć z uwagi na ich wyznaniowy charakter. Powinniśmy jednak traktować je z dużym szacunkiem i wspierać we wspólnych celach, i co najważniejsze, sami organizować się i wspólnie działać.

Filip Nowak

Inżynier architekt, interesuje się sztuką, filozofią, religiami i polityką. Szczególnie zajmują go problemy ciągłości kulturowej, tożsamości i sprawiedliwości społecznej. Razem z grupą znajomych prowadzi stronę [Jak żyć?](#)

[Pokaż inne teksty autora](#)

(Publikacja: 13-01-2014)

[Oryginał..](#) (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,9541>)

Contents Copyright © 2000-2012 Mariusz Agnosiewicz

Programming Copyright © 2001-2012 Michał Przech

Właścicielem portalu Racjonalista.pl jest Fundacja Wolnej Myśli.

Autorem portalu jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tego portalu i jakiegokolwiek jego części.

Wszystkie elementy tego portalu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tego portalu oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tego portalu i nie korzystać z jego zasobów.

Informacje zawarte na tym portalu przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów portalu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na portalu. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki prezentuje.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych portalu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl